

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/75/EB

2009 m. liepos 13 d.

dėl ratinių žemės ar miškų ūkio traktorių konstrukcijų, saugančių apvirtimo atveju (statiniai bandymai)

(kodifikuota redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 1979 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 79/622/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su ratinių žemės ūkio ir miškų ūkio traktorių konstrukcijomis, apsaugančiomis nuo apvirtimo (statinis bandymas), suderinimo ⁽³⁾ buvo keletą kartų iš esmės keičiama ⁽⁴⁾. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.
- (2) Direktyva 79/622/EEB – tai viena iš 1974 m. kovo 4 d. Tarybos direktyvoje 74/150/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių tipo patvirtinimą, suderinimo, pakeistoje 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/37/EB dėl žemės ar miškų ūkio traktorių, jų priekabų ir keičiamos velkamosios įrangos, jų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo ⁽⁵⁾, numatytas EB tipo patvirtinimo sistemos atskirųjų direktyvų, nustatanti techninius dizaino ir konstrukcijos nuostatus žemės ar miškų ūkio traktorių konstrukcijų, saugančių apvirtimo atveju (statiniai bandymai), atžvilgiu. Šie techniniai nuostatai susiję su valstybių narių įstatymų derinimu, siekiant kiekvienam traktoriaus tipui taikyti EB tipo patvirtinimo tvarką, numatytą Direktyvoje 2003/37/EB. Todėl šiai direktyvai taikomos Direktyvoje 2003/37/EB išdėstytos nuostatos dėl žemės ar miškų ūkio traktorių, jų priekabų ir keičiamos velkamosios įrangos, jų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų.

- (3) Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais X priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Ši direktyva taikoma traktoriaus, apibrėžtiems Direktyvos 2003/37/EB 2 straipsnio j punkte, pasižymintiems tokiais charakteristikomis:

- a) galinės ašies prošvaisa ne didesnė kaip 1 000 mm;
- b) mažiausias pastovus arba reguliuojamas vienos iš varomųjų ašių tarpvėžės plotis yra 1 150 mm arba didesnis;
- c) numatyta, kad gali būti pritvirtinamas daugtaškis sukabin-tuvas nuimamiems agregatams ir padargų sukabintuvąs;
- d) masė yra 800 kg ar didesnė, atitinkanti nepakrauto traktoriaus masę, nurodytą Direktyvos 2003/37/EB I priedo 2.1.1 punkte, įskaitant konstrukciją, saugančią apvirtimo atveju, pritvirtintą pagal šios direktyvos nuostatas, ir didžiausių matmenų padangas, kurias yra rekomendavęs gamintojas.

2 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė suteikia sudėtinės dalies tipo patvirtinimą kiekvienam konstrukcijos, saugančios apvirtimo atveju, ir jos pritvirtinimo prie traktoriaus įtaisų tipui, atitinkančiam konstrukcijos ir bandymų reikalavimus, nustatytus I–V prieduose.

2. EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė imasi reikiamų priemonių patikrinti, jeigu tai būtina, ir, jeigu reikia, bendradarbiaudama su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, patikrinti, ar produkcijos pavyzdžiai atitinka patvirtintą tipą. Tokie patikrinimai atliekami tik rengiant atsitiktinius tikrinimus.

⁽¹⁾ OL C 211, 2008 8 19, p. 17.

⁽²⁾ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepas- kelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2009 m. birželio 22 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 179, 1979 7 17, p. 1.

⁽⁴⁾ Žr. X priedo A dalį.

⁽⁵⁾ OL L 171, 2003 7 9, p. 1.

3 straipsnis

Valstybės narės kiekvienam konstrukcijos, saugančios apvirtimo atveju, ir jos tvirtinimo prie traktoriaus įtaiso tipui, kurį jos patvirtina pagal 2 straipsnio nuostatas, traktoriaus ar konstrukcijos, saugančios apvirtimo atveju, gamintojui arba gamintojo įgaliotam atstovui išduoda EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą, atitinkantį VI priede pateiktą pavyzdį.

Valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių, kad nebūtų naudojami ženklai, galintys kelti painiavą tarp tokių konstrukcijų, kurioms pagal 2 straipsnio nuostatas suteiktas sudėtinės dalies tipo patvirtinimas, ir kitų įtaisų.

4 straipsnis

Valstybės narės negali uždrausti pateikti į rinką konstrukcijų, saugančių apvirtimo atveju, arba jų tvirtinimo prie traktoriaus įtaisų dėl priežasčių, susijusių su jų konstrukcija, jeigu konstrukcijos ir įtaisai turi EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą.

Vis dėlto valstybė narė gali uždrausti pateikti į rinką konstrukcijas su EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu, kurios aiškiai neatitinka patvirtinto tipo reikalavimų.

Tokia valstybė narė nedelsdama praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie priemones, kurių imtasi, ir nurodo priežastis, dėl kurių priimtas toks sprendimas.

5 straipsnis

Kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms per mėnesį nusiunčia EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo sertifikatų, kurių pavyzdys pateiktas VII priede, užpildytų kiekvienam konstrukcijos, saugančios apvirtimo atveju, tipui, kuriam valstybės narės suteikia patvirtinimą arba atsisako suteikti patvirtinimą, kopijas.

6 straipsnis

1. Jeigu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė nustato, kad kai kurios konstrukcijos, saugančios apvirtimo atveju, ir jų tvirtinimo prie traktoriaus įtaisai, turintys tą patį EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą, neatitinka tipo, kurį valstybė narė yra patvirtinusi, reikalavimų, ši valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad produkcijos pavyzdžiai atitiktų patvirtinto tipo reikalavimus.

Šios valstybės narės kompetentingos institucijos kitos valstybės narės kompetentingoms institucijoms praneša apie priimtas priemones, kurių imtasi ir kurios, prireikus, jeigu pakartotinai ir šurkščiai pažeidžiami nustatyti reikalavimai, gali apimti ir EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo paskelbimą netekusiu galios.

Minėtos institucijos imasi tokių pačių priemonių, jeigu kitos valstybės narės kompetentingos institucijos joms praneša apie reikalavimų nesilaikymą.

2. Valstybių narių kompetentingos institucijos per vieną mėnesį viena kitai praneša apie visus EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimus, paskelbtus netekusiais galios, ir apie priežastis, dėl kurių tokios priemonės imtasi.

7 straipsnis

Kai remiantis nuostatomis, priimtomis įgyvendinant šią direktyvą, priimamas sprendimas atsisakyti išduoti EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą arba paskelbti šį tipo patvirtinimą netekusiu galios, arba uždrausti pateikimą į rinką arba naudojimą, nurodomos išsamios tokio sprendimo priežastys.

Apie tokį sprendimą pranešama suinteresuotai šaliai, kuri kartu yra informuojama apie savo teisių gynimo priemones pagal valstybėse narėse galiojančius teisės aktus ir apie terminus, per kuriuos leidžiama pasinaudoti tokiomis savo teisių gynimo priemonėmis.

8 straipsnis

1. Valstybės narės negali atsisakyti tam tikram traktorių tipui nei suteikti EB tipo patvirtinimą, nei išduoti Direktyvos 2003/37/EB 2 straipsnio u punkte nurodytą dokumentą, nei suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą dėl priežasčių, susijusių su konstrukcijomis, saugančiomis apvirtimo atveju, jeigu jos atitinka I–IX priedų reikalavimus.

2. Valstybės narės jokiam traktorių tipui negali išduoti Direktyvos 2003/37/EB 2 straipsnio u punkte nurodyto dokumento, jei tas tipas neatitinka šios direktyvos reikalavimų.

Valstybės narės gali atsisakyti suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą bet kuriam traktorių tipui, jei jis neatitinka šios direktyvos reikalavimų.

9 straipsnis

Valstybės narės negali atsisakyti įregistruoti, nei uždrausti parduoti, pradėti pirmą kartą eksploatuoti arba naudoti traktorių dėl priežasčių, susijusių su konstrukcijomis, saugančiomis apvirtimo atveju, jeigu jos atitinka I–IX priedų reikalavimus.

10 straipsnis

Laikantis EB tipo patvirtinimo nuostatų kiekvienam 1 straipsnyje nurodytam traktoriui turi būti sumontuota konstrukcija, sauganti apvirtimo atveju, atitinkanti I–IV prieduose nustatytus reikalavimus.

Tačiau prie 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/57/EB dėl ratinių žemės ūkio ir miškų ūkio traktorių konstrukcijų, saugančių apvirtimo atveju⁽¹⁾ 1 straipsnyje apibrėžtų traktorių, pristatomų, kad jiems būtų suteiktas EB tipo patvirtinimas, gali būti pritvirtinta minėtos direktyvos I–IV prieduose nustatyti reikalavimus atitinkanti konstrukcija, sauganti apvirtimo atveju.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1v.

11 straipsnis

Pakeitimai, būtini siekiant I–IX priedų reikalavimus suderinti su technikos pažanga, priimami laikantis Direktyvos 2003/37/EB 20 straipsnio 3 dalyje nurodytos tvarkos.

12 straipsnis

Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

13 straipsnis

Direktyva 79/622/EEB su pakeitimais, padarytais aktais, nurodytais X priedo A dalyje, yra panaikinama nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais X priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal XI priede pateiktą atitikties lentelę.

14 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Ji taikoma nuo 2010 m. sausio 1 d.

15 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. liepos 13 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

E. ERLANDSSON

PRIEDŲ SĄRAŠAS

<i>I PRIEDAS</i>	EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo sąlygos
<i>II PRIEDAS</i>	Saugos konstrukcijų ir jų tvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumo bandymų sąlygos
<i>III PRIEDAS</i>	Bandymų atlikimo tvarka
<i>IV PRIEDAS</i>	Paveikslai
<i>V PRIEDAS</i>	Saugos konstrukcijos (saugi kabina arba rėmas) stiprumo bei jos tvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumo bandymų, susijusių su EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimu, ataskaitos pavyzdys (statiniai bandymai)
<i>VI PRIEDAS</i>	Ženklinimas
<i>VII PRIEDAS</i>	EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo sertifikato pavyzdys
<i>VIII PRIEDAS</i>	EB tipo patvirtinimo sąlygos
<i>IX PRIEDAS</i>	EB tipo patvirtinimo sertifikato, išduoto traktoriui, priedo dėl saugos konstrukcijų (saugi kabina arba rėmas), ir įtaisų, kuriais jos tvirtinamos prie traktoriaus, stiprumo pavyzdys (statiniai bandymai)
<i>X PRIEDAS</i>	A dalis: Panaikinama direktyva ir jos vėlesnių pakeitimų sąrašas B dalis: Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai
<i>XI PRIEDAS</i>	Atitikties lentelė

I PRIEDAS

EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo sąlygos**1. SAŲOKOS APIBRĖŽTIS**

- 1.1. Konstrukcija, sauganti apvirtimo atveju (saugi kabina arba saugus rėmas), toliau – saugos konstrukcija, – prie traktoriaus pritvirtinta konstrukcija, kurios pagrindinė paskirtis – pašalinti arba sumažinti pavojus vairuotojui, įprastai naudojamo traktoriaus apvirtimo atveju.
- 1.2. 1.1 punkte minimoms konstrukcijoms būdinga tai, jog atliekant II ir III prieduose numatytus bandymus šios konstrukcijos užtikrina, kad būtų išlaikyta pakankamo dydžio laisvoji erdvė vairuotojui apsaugoti.

2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

- 2.1. Kiekviena saugos konstrukcija ir jos tvirtinimo prie traktoriaus įtaisai turi būti suprojektuoti ir sukonstruoti taip, kad būtų įgyvendinta 1 punkte nustatyta pagrindinė paskirtis.
- 2.2. Ši sąlyga yra įvykdyta, jeigu laikomasi II ir III prieduose nustatytų reikalavimų.

3. PARAIŠKA EB SUDĖTINĖS DALIES TIPUI PATVIRTINTI

- 3.1. Paraišką, kad saugos konstrukcijoms ir jų tvirtinimo prie traktoriaus įtaisams dėl jų stiprumo būtų suteiktas EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas, pateikia traktoriaus ar saugos konstrukcijos gamintojas arba jų igalioję atstovai.

- 3.2. Kartu pateikiama po tris toliau išvardytų dokumentų egzempliorius ir šie aprašai:

— brėžinys, nubraižytas pagal jame nurodytą mastelį, arba brėžinys, kuriame nurodomi pagrindiniai saugos konstrukcijos matmenys. Šiame brėžinyje, visų pirma, būtina pateikti saugos konstrukcijos tvirtinimo sudėtinių dalių detales,

— fotografijos, kuriose pateiktas šoninis ir galinis montavimo detalių vaizdas,

— trumpas saugos konstrukcijos aprašas, įskaitant konstrukcijos tipą, tvirtinimo prie traktoriaus sistemas ir, jeigu reikia, plakiravimo detales, prieigą ir evakuacijos priemones, vidaus apmušalus, apsaugos priemones, kad apvirtęs traktorius toliau nesiverstų, bei išsamią informaciją apie šildymo ir vėdinimo sistemą,

— konstrukcijos sudėtinių dalių medžiagų, įskaitant saugos konstrukcijos tvirtinimo apkalbas ir varžtus (žr. V priedą), aprašas.

- 3.3. Traktorius, atitinkantis reprezentacinį traktoriaus, kuriam turi būti patvirtinta saugos konstrukcija, tipą, pristatomas į techninį centrą, atliekantį sudėtinės dalies tipo patvirtinimo bandymus. Šiame traktoriuje turi būti sumontuota saugos konstrukcija.

- 3.4. EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo turėtojas gali prašyti, kad šis tipo patvirtinimas būtų taikomas ir kitiems traktorių tipams. Pirminį EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikusi kompetentinga institucija leidžia taikyti šį patvirtinimą kitam (-iems) traktoriaus tipui (-ams), jeigu patvirtinta saugos konstrukcija ir traktoriaus tipas (-ai), kuriam (-iems) prašoma pradėti taikyti EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą, atitinka šias sąlygas:

— traktoriaus masė be balasto, kaip apibrėžta II priedo 1.3 punkte, už pamatinę masę, naudojamą atliekant bandymą, viršija ne daugiau kaip 5 %,

— tvirtinimo būdas ir traktoriaus sudėtinės dalys, prie kurių pritvirtinta konstrukcija, yra tapatūs,

— bet kokie komponentai, pavyzdžiui, purvasaugiai ir variklio gaubtas, kuriuos galima naudoti kaip atramas saugos konstrukcijai, yra tapatūs,

— sėdynės nustatyti matmenys ir vieta saugos konstrukcijoje bei saugos konstrukcijos ir traktoriaus santykinės padėties yra tokios, kad laisvoji erdvė visų bandymų metu liktų deformuotoje saugos konstrukcijoje.

4. ŽENKLINIMAS

4.1. Kiekviena saugos konstrukcija, atitinkanti patvirtinto tipo reikalavimus, ženklinama šiais ženklais:

4.1.1. prekės ženklu arba pavadinimu,

4.1.2. sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu, atitinkančiu VI priede nustatytą pavyzdį,

4.1.3. saugos konstrukcijos serijiniu numeriu,

4.1.4. traktoriaus (-ių), kuriam (-iems) skirta saugos konstrukcija, modeliu ir tipu (-ais).

4.2. Visi šie duomenys turi būti pateikti mažoje plokštelėje.

4.3. Šie ženklai turi būti matomi, įskaitomi ir neištrinami.

II PRIEDAS

Saugos konstrukcijų ir jų tvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumo bandymų sąlygos**1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI****1.1. Bandymų tikslas**

Bandymai, kuriuos atliekant naudojami specialūs standai, skirti imituoti apkrovoms, veikiančioms saugos konstrukciją traktoriaus apvirtimo atveju. Šie III priede aprašyti bandymai turi suteikti galimybę patikrinti saugos konstrukcijos ir jos pritvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumą bei visas bandymo apkrovą perduodančias traktoriaus dalis.

1.2. Pasirengimas bandymams**1.2.1. Saugos konstrukcija turi atitikti serijinio gaminio specifikacijas. Ji gamintojo nurodytu būdu turi būti pritvirtinta prie vieno iš traktorių, kuriam ši saugos konstrukcija yra skirta. Siekiant atlikti bandymą, nebūtina pristatyti visą traktorių; tačiau saugos konstrukcija ir traktoriaus dalys, prie kurių ji yra pritvirtinta, turi sudaryti veikiantį įrenginį (toliau – junginys).****1.2.2. Junginys turi būti pritvirtintas prie atraminės plokštės taip, kad atraminę plokštę ir junginio dalių, kai jas veikia apkrova, išlinkis saugos konstrukcijos atžvilgiu būtų nedidelis. Dėl junginio pritvirtinimo prie atraminės plokštės būdo neturi pasikeisti junginio stiprumas.****1.2.3. Junginys turi remtis ir būti pritvirtintas arba pakeistas taip, kad visa bandymo energija veiktų saugos konstrukciją ir saugos konstrukcijos įtaisus, kuriais ji yra pritvirtinta prie traktoriaus standžiųjų sudėtinių dalių.****1.2.3.1. Siekiant laikytis 1.2.3 punkto reikalavimų, atlikus pakeitimus traktoriaus važiuoklės pakabos sistema turi būti užblokuota norint užtikrinti, kad ji neabsorbuotų jokios bandymo energijos.****1.2.4. Bandymams atlikti naudojamame traktoriuje turi būti sumontuotos visos serijinės gamybos traktoriaus konstrukcijos sudėtinės dalys, galinčios turėti įtakos saugos konstrukcijos stiprumui arba galinčios būti reikalingos stiprumo bandymui atlikti.**

Sudėtinės dalis, laisvoje erdvėje galinčias sukelti pavojų, taip pat privalu sumontuoti, kad jas būtų galima ištirti ir nustatyti, ar jos atitinka 4 punkto reikalavimus.

Atliekant bandymą išimamos visos sudėtinės dalys, kurias vairuotojas pats galėtų išimti. Jei naudojant traktorių įmanoma laikyti duris ir langus atidarytus arba juos išimti, atliekant bandymą jie turi būti atidaryti arba išimti, kad nepadidintų saugos konstrukcijos stiprumo. Jei toje padėtyje traktoriui apvirtus jie kelia pavojų vairuotojui, tai turi būti nurodyta bandymų ataskaitoje.

1.3. Traktoriaus masė

Formulėse (žr. III priedą) energijoms ir gniuždymo jėgai apskaičiuoti taikoma etaloninė masė m_t – tai bent Direktyvos 2003/37/EB I priedo 2.1.1 punkte apibrėžta masė (t. y., be pasirenkamų priedų, tačiau su aušinimo skysčiu, tepalais, degalais, įrankiais ir vairuotoju), prie kurios pridėdama saugos konstrukcijos masė ir atimami 75 kg.

Į šią masę neįskaičiuojami papildomi priekiniai arba galiniai traktoriaus balastiniai svarmenys, padangų balastas, pakabinami padargai, pakabinama įranga ir bet kokios specialios paskirties sudėtinės dalys.

2. APARATŪRA IR ĮRANGA**2.1. Horizontalios apkrovos bandymai (šoninis ir išilginis)****2.1.1. Medžiagos, įranga ir tvirtinimo įtaisai – tai reikiamos priemonės, užtikrinančios, kad junginys būtų patikimai pritvirtintas prie atraminės plokštės, neatsižvelgiant į tai, ar traktorių atliekant bandymą yra su padangomis.****2.1.2. Saugos konstrukcija naudojant standžiąją siją yra veikama horizontalios krypties jėga taip, kaip parodyta IV priedo 1 ir 2 paveiksluose.****2.1.2.1. Standžiosios sijos profilis yra 150 mm.****2.1.2.2. Turi būti numatytos nuostatos, kad apkrovą būtų galima tolygiai vertikaliai paskirstyti apkrovos jėgos veikimo kryptimi ir išilgai sijos, kurios ilgis yra 50 kartotinis nuo 250 mm iki 700 mm intervale.**

- 2.1.2.3. Sijos briaunos, kurios remiasi į saugos konstrukciją, apvalinamos ne didesniu kaip 50 mm spinduliu.
- 2.1.2.4. Norint užtikrinti, kad apkrovos įtaisas saugos konstrukciją verstų suktis arba slinkti tik apkrovos veikimo kryptimi, turi būti naudojamos universaliosios lankstos arba lygiaverčiai įtaisai.
- 2.1.2.5. Jeigu veikiamas apkrova saugos konstrukcijos horizontalus ilgis statmenai į apkrovos veikimo kryptį nesudaro tiesios linijos, apkrovos plotas išdėstomas taip, kad apkrova būtų paskirstyta per visą šį ilgį.
- 2.1.3. Įrenginiai matuoti, jeigu tokį matavimą galima techniškai atlikti, energijai, kurią absorbuoja saugos konstrukcija ir standžiosios traktoriaus dalys, prie kurių ji yra pritvirtinta, pavyzdžiui, matuojant apkrovą, veikiančią išilgai jos taikymo krypties ir atitinkančią deformaciją, susijusią su traktoriaus važiuoklės tašku.
- 2.1.4. Priemonės, reikalingos įrodyti, kad atliekant bandymą į laisvąją erdvę nepateko jokia saugos konstrukcijos dalis. Galima naudoti IV priedo 6a, 6b ir 6c paveiksluose pateiktą priemonę.
- 2.2. (Galinės ir priekinės dalių) gniuždymo bandymai
- 2.2.1. Medžiagos, įranga ir tvirtinimo įtaisai – tai tinkamos priemonės, užtikrinančios, kad traktorius yra patikimai pritvirtintas prie atraminės plokštės, neatsižvelgiant į tai, ar traktorius atliekant bandymą yra su padangomis.
- 2.2.2. Priemonės, kuriomis saugos konstrukcija, kaip parodyta IV priedo 3 paveiksle, įskaitant 250 mm pločio standžiąją siją, veikia vertikalios krypties jėga.
- 2.2.3. Įranga, naudojama visuminei vertikaliai jėgai išmatuoti.
- 2.2.4. Priemonės, kurių reikia norint įrodyti, kad atliekant bandymą į laisvąją erdvę nepateko jokia saugos konstrukcijos dalis. Galima naudoti IV priedo 6a, 6b ir 6c paveiksluose pateiktą priemonę.
- 2.3. Matavimų paklaidos
- 2.3.1. Matmenys: ± 3 mm.
- 2.3.2. Deformacija: ± 3 mm.
- 2.3.3. Traktoriaus masė: ± 20 kg.
- 2.3.4. Apkrovos ir jėgos: ± 2 %.
- 2.3.5. Apkrovos kryptis: nuokrypis nuo horizontalios ir vertikalios krypčių, nurodytas III priede:
- bandymo pradžioje, kai apkrova lygi nuliui: $\pm 2^\circ$,
- atliekant bandymą, kai veikia apkrova: 10° virš ir 20° žemiau horizontalės. Šie nuokrypiai turi būti kuo mažesni.
3. BANDYMAI
- 3.1. Bendrieji reikalavimai
- 3.1.1. Bandymų atlikimo seka
- 3.1.1.1. Bandymai atliekami šia seka:
- 3.1.1.1.1. Išilginė apkrova (žr. III priedo 1.2 punktą):

Traktoriai, kurių bent 50 % masės, kaip apibrėžta 1.3 punkte, tenka galiniams ratams, išilgine apkrova yra veikiami iš galo (1 atvejis). Kiti traktoriai išilgine apkrova yra veikiami iš priekio (2 atvejis).

3.1.1.1.2. Pirmas gniuždymo bandymas:

pirmas gniuždymo bandymas atliekamas su tuo pačiu saugos konstrukcijos galu, kuris yra veikiamas išilgine apkrova, t. y.:

- saugos konstrukcijos gale, kai kalbama apie 1 atvejį (žr. III priedo 1.5 punktą), arba
- saugos konstrukcijos priekyje, kai kalbama apie 2 atvejį (žr. III priedo 1.6 punktą).

3.1.1.1.3. Šoninė apkrova (žr. III priedo 1.3 punktą).

3.1.1.1.4. Antras gniuždymo bandymas:

antras gniuždymo bandymas atliekamas su kitu saugos konstrukcijos galu nei tas, kuris buvo veikiamas išilgine apkrova, t. y.:

- saugos konstrukcijos priekyje, kai kalbama apie 1 atvejį (žr. III priedo 1.6 punktą), arba
- saugos konstrukcijos gale, kai kalbama apie 2 atvejį (žr. III priedo 1.5 punktą).

3.1.1.1.5. Antrą kartą taikoma išilginė apkrova (žr. III priedo 1.7 punktą):

išilgine apkrova antrą kartą veikiami tie traktoriai, kuriuose sumontuota saugos konstrukcija, kurią, jeigu tam tikra kryptimi veikiant išilginei apkrovai (žr. 3.1.1.1.1. punktą) saugos konstrukcija nepalinka, būtų galima palenkti.

3.1.1.2. Jeigu atliekant bandymą kuri nors įrangos tvirtinimo dalis pasislenka ar sulūžta, bandymą reikia pradėti iš naujo.

3.1.1.3. Atliekant bandymus negalima remontuoti ar reguliuoti nei traktoriaus, nei saugos konstrukcijos.

3.1.2. Ratų tarpvėžės plotis

Ratai turi būti nuimti arba turi būti nustatytas jų tarpvėžės plotis, užtikrinantis, kad atliekant bandymus saugos konstrukcija nebus veikiamas.

3.1.3. Pavojaus nesukeliančių sudėtinių dalių pašalinimas

Visos traktoriaus ir saugos konstrukcijos sudėtinės dalys, kurios, kaip vientisi įtaisai, yra skirtos vairuotojui apsaugoti, įskaitant apsaugą nuo atmosferos poveikio, pristatomos sumontuoti traktoriuje, kad jas būtų galima patikrinti.

Išbandomoje saugos konstrukcijoje nėra būtina sumontuoti iš nedūžtamojo stiklo ar panašios medžiagos pagamintų priekinio, šoninio arba galinio langų, bet kokių nuimamų skydelių, įtaisų ir priedų, kurie neturi įtakos konstrukcijos stiprumui ir kurie traktoriui apvirtus negali sukelti pavojaus.

3.1.4. Matavimo įtaisai

Saugos konstrukcijoje sumontuojami būtini įtaisai, reikalingi užregistruoti duomenis, pagal kuriuos nubrėžiamas jėgos ir deformacijos grafikas (žr. IV priedo 4 paveikslą). Visuminė ir liekamoji saugos konstrukcijos deformacija išmatuojama ir užregistruojama kiekvienoje bandymo stadijoje (žr. IV priedo 5 paveikslą).

3.1.5. Apkrovos veikimo kryptis

Jeigu sėdynė sumontuota ne vidurinėje traktoriaus plokštumoje ir (arba) jeigu saugos konstrukcijos stiprumas nesimetris, šonine apkrova veikiama iš tos pusės, iš kurios atliekant bandymus labiausiai tikėtina, kad bus pažeista vairuotojo laisvoji erdvė (taip pat žr. III priedo 1.3 punktą).

4. PRIĖMIMO SĄLYGOS

4.1. Saugos konstrukcija, pristatyta, kad jai būtų suteiktas EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas, laikoma atitinkančia stiprumo reikalavimus, jeigu atlikus bandymus ji atitinka šias sąlygas:

4.1.1. Į jokią III priedo 3.2 punkte aprašytos laisvosios erdvės dalį nepatenka jokia saugos konstrukcijos dalis arba, atliekant III priedo 1.2, 1.3, 1.5, 1.6 ir, jeigu reikia, 1.7 punktuose aprašytus bandymus, nė viena šios erdvės dalis neatsiduria už saugos konstrukcijos apsaugos ribų.

Jeigu buvo atliktas perkrovos bandymas, tuo momentu, kuriuo absorbuojamas nurodytas energijos kiekis, jėga turi būti didesnė nei $0,8 F_{\max}$ didžiausios pagrindiniam bandymui ir perkrovos bandymui atlikti panaudotos jėgos (žr. IV priedo 4b ir 4c paveikslus).

- 4.1.2. Atliekant bandymus saugos konstrukcija neturi deformuoti sėdynės.
- 4.1.3. Tuo momentu, kai pasiekiamas kiekvieno nurodyto horizontaliosios apkrovos bandymo energijos lygis, jėga turi būti didesnė nei $0,8 F_{\max}$.
- 4.2. Be to, saugos konstrukcijoje neturi būti jokios detalės, keliančios ypatingą pavojų vairuotojui, pvz., nepakankamas kamšalas kabinos lubose ar kitoje vietoje, į kurią vairuotojas gali atsitrenkti galva.

5. BANDYMŲ ATASKAITA

- 5.1. Bandymų ataskaita pridedama prie VII priede nurodyto EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo sertifikato. Ataskaita parengiama pagal V priede nurodytą pavyzdį. Į ataskaitą įtraukiama:
- 5.1.1. bendras saugos konstrukcijos pavidalo ir jos struktūros aprašas (žr. V priedą, kuriame nurodyti privalomi pateikti matmenys), įskaitant nuostatas dėl įprastos prieigos ir avarinio išėjimo; šildymo ir ventiliacijos sistemų ir kitų priedėlių, jeigu šie yra sumontuoti ir jeigu gali daryti įtaką laisvajai erdvei arba sukelti pavojų;
- 5.1.2. kiekvieno specialaus įrenginio, visų pirma, skirto apsaugoti traktorių, kad apvirtęs jis nesiverstų keletą kartų, detalės;
- 5.1.3. trumpas kabinos visos vidinės apdailos aprašas;
- 5.1.4. pranešimas apie priekinio lango stiklo tipą bei kitus sumontuotus stiklus ir apie bet kokią EB sudėtinės dalies tipo arba kitokio patvirtinimo ženklą.
- 5.2. Jeigu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas taikomas ir kitiems traktorių tipams, į ataskaitą turi būti įtraukta tiksli nuoroda į pirminio EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ataskaitą bei tikslūs nurodymai dėl I priedo 3.4 punkte nustatytų sąlygų.
- 5.3. Ataskaitoje turi būti aiškiai nurodytas atliekant bandymus naudotas traktoriaus tipas (modelis, tipas ir komercinis aprašas ir t. t.) ir tipai, kuriems yra skirta saugos konstrukcija.

6. SIMBOLIAI

m_t = etaloninė traktoriaus masė (kg), apibrėžta 1.3 punkte.

D = konstrukcijos deformacija (mm) apkrovos poveikio taške ir poveikio kryptimi.

D' = konstrukcijos deformacija (mm), atitinkanti būtinąją apskaičiuotą energiją.

F = statinės apkrovos jėga (N) (niutonais).

$F_{\max}$ = didžiausia statinės apkrovos jėga, naudojama apkrovos bandyme (N), išskyrus perkrovos bandymą.

F' = jėga, atitinkanti būtinąją apskaičiuotą energiją.

$F-D$ = jėgos-deformacijos kreivė.

E_{is} = energijos išeiga, kuri turi būti absorbuota veikiant šoninei apkrovai (J) (džauliais).

$E_{il\ 1}$ = energijos išeiga, kuri turi būti absorbuota veikiant išilginei apkrovai (J).

$E_{il\ 2}$ = energijos išeiga, kuri turi būti absorbuota veikiant antrajai išilginei apkrovai (J).

F_r = jėga, kuria atliekant gniuždymo bandymą yra veikiama saugos konstrukcijos galinė dalis (N).

F_f = jėga, kuria atliekant gniuždymo bandymą veikiama saugos konstrukcijos priekinė dalis (N).

III PRIEDAS

BANDYMŲ ATLIKIMO TVARKA

1. HORIZONTALIOS APKROVOS IR GNIUŽDYMO BANDYMAI

1.1. Horizontalios apkrovos bandymų bendrosios nuostatos

1.1.1. Saugos konstrukciją veikianti apkrova perduodama standžiąja sija, atitinkanti II priedo 2.1.2 punkte išdėstytus reikalavimus, kuri apkrovos veikimo kryptimi yra statmena; prie sijos gali būti primontuotos priemonės, neleidžiančios jai pasislinkti į šalį. Veikiant apkrovai standžiosios deformacijos greitis neturi būti didesnis kaip 5 mm/s. Veikiant apkrovai, kad būtų užtikrintas tikslumas, Jėga (F) ir Deformacija (D) vienu metu registruojamos tada, kai deformacijos prieaugis yra 15 mm arba mažesnis. Apkrovai pradėjus veikti ji neturi būti mažinama tol, kol bandymas nebaigiamas; tačiau leidžiama apkrovos didinimą nutraukti, jeigu reikia, pvz., užregistruoti matavimų rezultatus.

1.1.2. Jeigu apkrovos veikiamas konstrukcinis elementas yra išlenkto pavidalo, turi būti laikomasi II priedo 2.1.2.5 punkte numatytų specifikacijų. Šį elementą veikianti apkrova turi atitikti pirmiau minėto 1.1.1 punkto ir II priedo 2.1.2 punktų reikalavimus.

1.1.3. Jeigu apkrovos veikimo taške nėra konstrukcinio skersinio, atliekant bandymą galima naudoti pakeičiamąją bandymo siją, nesustiprinančią saugos konstrukcijos.

1.1.4. Baigus kiekvieną apkrovos bandymą ir nustojus konstrukciją veikti apkrova, saugos konstrukcija patikrinama vizualiai. Jeigu veikiant apkrovai atsiranda įtrūkių ar plyšių, prieš pradedant taikyti kitą apkrovą laikantis II priedo 3.1.1.1 punkte nustatytos sekos atliekamas toliau išdėstyame 1.4 punkte nurodytas perkrovos bandymas.

1.2. Išilginė apkrova (žr. IV priedo 2 paveikslą)

Apkrova turi būti horizontali, lygiagrečiai traktoriaus vertikaliai vidurinei plokštumai.

Jei bent 50 % traktoriaus masės pagal II priedo 1.3 punkto apibrėžimą tenka galiniams ratams, išilgine galine ir šonine apkrovomis veikiamos skirtingos saugos konstrukcijos vidurinės išilginės plokštumos pusės. Jei bent 50 % traktoriaus masės tenka priekiniams ratams, išilgine priekine ir šonine apkrovomis veikiamos tos pačios saugos konstrukcijos vidurinės išilginės plokštumos pusės.

Apkrova yra veikiamas viršutinis skersinis saugos konstrukcijos elementas (t. y. ta dalis, kuri traktoriui apvirtus pirmiausia atsitrengtų į žemę).

Apkrova veikiama taške, kuris yra nutolęs link saugos konstrukcijos centro $1/6$ jos viršaus pločio atstumu nuo jos viršaus šoninio kampo. Saugos konstrukcijos plotis – tai atstumas tarp dviejų lygiagrečių su traktoriaus vidurine vertikalia plokštuma linijų, einančių per saugos konstrukcijos šoninius taškus horizontalioje plokštumoje, kertančioje saugos konstrukcijos viršutinį skersinį.

Sijos ilgis turi būti ne mažesnis už trečdalį saugos konstrukcijos pločio (pločio sąvoka aprašyta pirmiau) ir ne didesnis už mažiausią ilgį daugiau kaip 49 mm.

Išilgine apkrova veikiama iš galo arba iš priekio, kaip aprašyta II priedo 3.1.1.1 punkte.

Bandymas nutraukiamas, jei:

a) saugos konstrukcijos absorbuota deformacijos energija yra lygi būtinajai energijos išeigai E_{il1} arba ją viršija (čia: $E_{il1} = 1,4 m_0$);

b) saugos konstrukcija atsiduria laisvojoje erdvėje arba ši erdvė lieka neapsaugota.

1.3. Šoninė apkrova (žr. IV priedo 1 paveikslą)

Saugos konstrukcija yra veikiama apkrovos horizontalia kryptimi, į traktoriaus vertikalią vidurinę plokštumą 90° kampu. Apkrovos veikiamas saugos konstrukcijos viršutinis taškas, esantis per 300 mm prieš sėdynės atskaitos tašką, nustatytą sėdynę pastačius į galinę padėtį (žr. 2.3.1 punktą). Jeigu saugos konstrukcijos šone yra kokia nors iškyša, kuri traktoriui apvirtus pirmiausia atsitrengtų į žemę, apkrova turi būti veikiamas šis taškas. Jei traktorius yra su keičiamos padėties vairuotojo vieta, apkrova turi veikti viršutinį saugos konstrukcijos kraštą, per vidurį tarp dviejų sėdynės atskaitos taškų.

Sijos ilgis turi būti toks, kad ją būtų galima naudoti, tačiau ne ilgesnė kaip 700 mm.

Bandymas nutraukiamas, jeigu:

a) saugos konstrukcijos absorbuota deformacijos energija yra lygi būtinajai energijai E_{is} arba ją viršija (čia: $E_{is} = 1,75 m_l$);

b) saugos konstrukcija atsiduria laisvojoje erdvėje arba ši erdvė lieka neapsaugota.

1.4. Perkrovos bandymas (žr. IV priedo 4a, 4b ir 4c paveikslus)

1.4.1. Perkrovos bandymas turi būti atliekamas, jei per paskutinius 5 % pasiektos deformacijos jėga sumažėja daugiau kaip 3 %, o reikalingą energiją sugeria konstrukcija (žr. 4b paveikslą).

1.4.2. Perkrovos bandymas daromas palaipsniui didinant horizontalią apkrovą dydžiais po 5 % pradinės būtiniosios energijos vertės iki ne daugiau kaip 20 % padidintos energijos dydžio (žr. 4c paveikslą).

1.4.2.1. Perkrovos bandymas laikomas išlaikytu, jei būtinąją energiją padidinus 5 %, 10 % arba 15 % kiekvieną kartą jėga sumažėja mažiau kaip 3 % padidinus 5 % ir lieka didesnė kaip $0,8 F_{max}$.

1.4.2.2. Perkrovos bandymas laikomas išlaikytu, jei konstrukcijai absorbavus 20 % padidintą energiją jėga yra didesnė kaip $0,8 F_{max}$.

1.4.2.3. Atliekant perkrovos bandymą leidžiama, kad dėl tampriosios deformacijos atsirastų papildomų įtrūkių arba plyšių ir (arba) kad saugos konstrukcijos detalės patektų į laisvąją erdvę arba kad laisvoji erdvė nebūtų apsaugota. Tačiau nustojus veikti apkrovai konstrukcijos detalių neturi likti laisvojoje erdvėje, kuri liktų visiškai apsaugota.

1.5. Galinės dalies gniuždymas

Sija uždedama skersai ant saugos konstrukcijos struktūros galo aukščiausios dalies, o gniuždymo jėgų atstojamasis vektorius turi būti vertikalioje išilginėje atskaitos plokštumoje. Naudojama jėga $F_f = 20 m_l$.

Jeigu saugos konstrukcijos stogo galinė dalis neišlaiko visos gniuždymo jėgos, ši stogo dalis turi būti veikiamą jėga tol, kol stogas deformuodamasis susilygina su plokštuma, saugos konstrukcijos viršutinę dalį jungiančią su traktoriaus galo dalimi, galinčia išlaikyti traktoriaus masę, kai jis apvirsta. Tada jėgos poveikis nutraukiamas ir traktorius arba apkrovos jėga nukreipiami taip, kad sija atsidurtų virš to saugos konstrukcijos taško, kuriuo remtųsi visiškai apvirtęs traktorius. Tada naudojamas jėgos F_f poveikis.

Kai pasibaigia vizualiai matoma saugos konstrukcijos deformacija, jėgos F_f poveikis naudojamas mažiausiai penkias sekundes.

Bandymas nutraukiamas, jeigu konstrukcija atsiduria laisvojoje erdvėje arba ši erdvė lieka neapsaugota.

1.6. Priekinės dalies gniuždymas

Sija uždedama skersai ant saugos konstrukcijos struktūros priekio aukščiausios dalies, o gniuždymo jėgų atstojamasis vektorius turi būti vertikalioje išilginėje atskaitos plokštumoje. Naudojama jėga $F_f = 20 m_l$.

Jeigu saugos konstrukcijos stogo priekinė dalis neišlaiko visos gniuždymo jėgos, ši stogo dalis turi būti veikiamą jėga tol, kol stogas deformuodamasis susilygina su plokštuma, saugos konstrukcijos viršutinę dalį jungiančią su traktoriaus priekio dalimi, galinčia išlaikyti traktoriaus masę, kai jis apvirsta. Tada jėgos poveikis nutraukiamas ir traktorius arba apkrovos jėga nukreipiami taip, kad sija atsidurtų virš to saugos konstrukcijos taško, kuriuo remtųsi visiškai apvirtęs traktorius. Tada naudojamas jėgos F_f poveikis.

Kai pasibaigia vizualiai matoma saugos konstrukcijos deformacija, jėgos F_f poveikis naudojamas mažiausiai penkias sekundes.

Bandymas nutraukiamas, jeigu konstrukcija atsiduria laisvojoje erdvėje arba ši erdvė lieka neapsaugota.

1.7. Antra išilginė apkrova

Veikiama horizontalia apkrova, lygiagrečia traktoriaus vertikalčiai vidurinei plokštumai.

Antra išilginė apkrova veikiama iš traktoriaus galo arba priekio, kaip apibrėžta II priedo 3.1.1.1 punkte.

Išilginės apkrovos veikimo kryptis yra priešinga ir tolimiausiame taške negu nurodyta kalbant apie išilginę apkrovą 1.2 punkte.

Apkrova veikiamas saugos konstrukcijos viršutinis skersinis elementas (t. y. ta dalis, kuri, traktoriui apvirtus, pirmiausia paliestų žemę).

Apkrova veiktiną tašką nustatomas nuo saugos konstrukcijos viršaus šoninio kampo į šios konstrukcijos vidų atidėjus 1/6 saugos konstrukcijos viršaus ilgio atkarpą. Saugos konstrukcijos plotis – tai atstumas tarp dviejų traktoriaus vidurinei vertikaliai plokštumai lygiagrečių linijų, einančių per saugos konstrukcijos šoninius taškus horizontalioje plokštumoje, kertančioje saugos konstrukcijos viršutinį skersinį.

Sijos ilgis negali būti mažesnis už saugos konstrukcijos 1/3 pločio (plotis aprašytas pirmiau) ir už šį minimumą negali būti didesnis daugiau kaip 49 mm.

Bandymas nutraukiamas, jeigu:

- a) saugos konstrukcijos absorbuota deformacijos energija yra lygi būtinajai energijos išeigai $E_{il\ 2}$ arba ją viršija (čia: $E_{il\ 2} = 0,35\ m_t$);
- b) saugos konstrukcija atsiduria laisvojoje erdvėje arba ši erdvė lieka neapsaugota.

2. LAISVOJI ERDVĖ

- 2.1. Laisvoji erdvė parodyta IV priedo 6 paveiksle. Ji apibrėžta atsižvelgiant į vertikalią atskaitos plokštumą (traktoriuje ji paprastai yra išilginė), kertančią 2.3 punkte aprašytą sėdynės atskaitos tašką ir vairaračio vidurį. Laikoma, kad atskaitos plokštuma, kai veikia apkrova, su sėdyne ir vairaračiu slenka horizontalia kryptimi, tačiau lieka statmena traktoriaus grindims arba saugos konstrukcijai, jeigu pastaroji pritvirtinta lanksčiai.

Jeigu vairaratį galima reguliuoti, jo padėtis turi atitikti tokią, kurioje būna vairaratis, kai vairuojama sėdint įprastai.

- 2.2. Laisvosios erdvės ribos yra šios:

- 2.2.1. iš abiejų atskaitos plokštumos pusių 250 mm vertikalios plokštumos, į viršų nuo sėdynės atskaitos taško nusitęsiančios 300 mm;
- 2.2.2. lygiagrečios plokštumos, kurios nuo 2.2.1 punkte nurodytos plokštumos viršutinio krašto, virš sėdynės atskaitos taško kylančios ne aukščiau kaip 900 mm ir pakrypusios taip, kad šoninės plokštumos, esančios tame krašte, iš kurios yra veikiamas šonine apkrova, viršutinis kraštas nuo atskaitos plokštumos būtų nutolęs bent 100 mm;
- 2.2.3. horizontali plokštuma, esanti 900 mm atstumu virš sėdynės atskaitos taško;
- 2.2.4. atskaitos plokštumai statmena pakrypusi plokštuma, įskaitant tašką, esantį 900 mm atstumu tiesiai virš sėdynės atskaitos taško, ir patį galutinį sėdynės atkaltės tašką;
- 2.2.5. paviršius, jeigu reikia išlenktas, su tam tikru kiekiu atskaitos plokštumai statmenų tiesių linijų, nutįstantis žemyn nuo paties galutinio sėdynės taško ir liesdamas visą sėdynės atkaltę;
- 2.2.6. atskaitos plokštumai statmenas 120 mm spindulio kreivinis paviršius, liečiantis 2.2.3 ir 2.2.4 punktuose nurodytas plokštumas;
- 2.2.7. atskaitos plokštumai statmenas 900 mm spindulio kreivinis paviršius, nusitęsiantis 400 mm nuo 2.2.3 punkte nurodytos plokštumos į priekį ir liečiantis šią plokštumą taške, esančiame 150 mm atstumu prieš sėdynės atskaitos tašką;
- 2.2.8. atskaitos plokštumai statmena pakrypusi plokštuma, susijungianti su 2.2.7 punkte nurodytos plokštumos priekiniu kraštu ir nubrėžta 40 mm atstumu nuo vairaračio. Jeigu vairaratis yra aukštai, ši plokštuma pakeičiama 2.2.7 punkte nurodyto paviršiaus liečiamąja plokštuma;
- 2.2.9. atskaitos plokštumai statmena vertikali plokštuma, esanti 40 mm atstumu prieš vairaratį;
- 2.2.10. horizontali plokštuma, kertanti sėdynės atskaitos tašką;
- 2.2.11. jei traktorius yra su keičiamos padėties vairuotojo vieta, laisvoji erdvė turi būti dviejų laisvųjų erdvių, nustatytų dviem vairaračio ir sėdynės padėtimis, derinys;

2.2.12. jei traktoriuje galima įrengti papildomų sėdynių, bandymai atliekami įvertinant bendrą laisvųjų erdvių derinį apie visų galimų sėdynių atskaitos taškus. Saugos konstrukcija neturi patekti į bendrąją laisvąją erdvę aplink skirtingų sėdynių atskaitos taškus;

2.2.13. jei atlikus bandymus pasiūloma nauja papildoma sėdynė, skaičiavimais nustatoma, ar naujo sėdynės atskaitos taško laisvoji erdvė visiškai patenka į pirmiau nustatytą laisvųjų erdvių derinį. Jei taip nėra, reikia atlikti naują bandymą.

2.3. Sėdynės vieta ir sėdynės atskaitos taškas

2.3.1. Norint apibrėžti 2.1 punkte minimą laisvąją erdvę, sėdynę reikia nustumti į galutinį sėdynės horizontalaus reguliavimo tašką. Sėdynė nustatoma aukščiausiam jos vertikalios reguliavimo taške, jeigu šis sėdynės reguliavimas nesusijęs su jos horizontaliu reguliavimu.

Sėdynės atskaitos taškui nustatyti naudojamas IV priedo 7 ir 8 paveiksluose pateiktas įtaisas, imituojantis apkrovą, kuria žmogus veikia sėdynę, kai joje sėdi. Įtaisas sudarytas iš sėdynės pagrindo ir sėdynės atkaltės plokščių. Apatinė plokštė sujungiama toje vietoje, kur į traktoriaus sėdynės pagrindą remiasi sėdynkaulis (A), ir strėnų aukštyje (B), lankstos (B) aukštis yra reguliuojamas.

2.3.2. Atskaitos taškas – tai vidurinės išilginės sėdynės plokštumos taškas, kuriame apatinės atkaltės liečiamoji plokštuma susikerta su horizontalia plokštuma. Ši horizontali plokštuma sėdynės pagrindo apatinį paviršių kerta 150 mm prieš pirmiau minėtą liečiamąją plokštumą.

2.3.3. Jeigu sėdynės pakabos spyruoklės būdinga laisvoji eiga, nesvarbu, ar pakabos eigą galima, ar negalima reguliuoti atsižvelgiant į vairuotojo svorį, sėdynė nustatoma vidurinėje pakabos eigos padėtyje.

Įtaisas uždedamas ant sėdynės. Tada taške, esančiame 50 mm atstumu prieš tašką (A), įtaisas veikiamas 550 N jėga, o dvi įtaiso atkaltės plokštės šiek tiek prispaudžiamos prie atkaltės, kol atsiremia į ją.

2.3.4. Jeigu kiekvienam atkaltės plotui (virš ir žemiau juosmens) negalima nustatyti apibrėžtųjų liestinių, atliekami šie veiksmai:

2.3.4.1. jeigu liestinės negalima nustatyti apatiniam plotui, atkaltės apatinė plokštė vertikaliai prispaudžiama prie atkaltės;

2.3.4.2. jeigu liestinės negalima nustatyti viršutiniam plotui, lanksta (B), jeigu atkaltės apatinė plokštė yra vertikali, virš sėdynės atskaitos taško pritvirtinama 230 mm aukštyje. Tada abi įtaiso atkaltės plokštės šiek tiek prispaudžiamos prie sėdynės atkaltės.

3. PATIKRINIMAI IR ATLIKTINI MATAVIMAI

3.1. Laisvoji erdvė

Atliekant kiekvieną bandymą tikrinama, ar kokia nors saugos konstrukcijos dalis neatsiduria laisvojoje erdvėje aplink vairuotojo sėdynę, kaip apibrėžta 2.1 punkte. Be to, tikrinama norint nustatyti, ar kokia nors laisvosios erdvės dalis neatsiduria už saugos konstrukcijos apsaugos zonos. Šiam tikslui laikoma, kad laisvosios erdvės dalis atsiduria už saugos konstrukcijos apsaugos zonos, jeigu, traktoriui apvirtus į tą pusę, kurios kryptimi veikia apkrova, bet kuri jos dalis susiliestų su žeme lygioje vietoje. Šiuo tikslu laikoma, kad traktoriaus padangos ir tarpvėžės matmenys iš tų, kuriuos nurodė gamintojas, yra mažiausi.

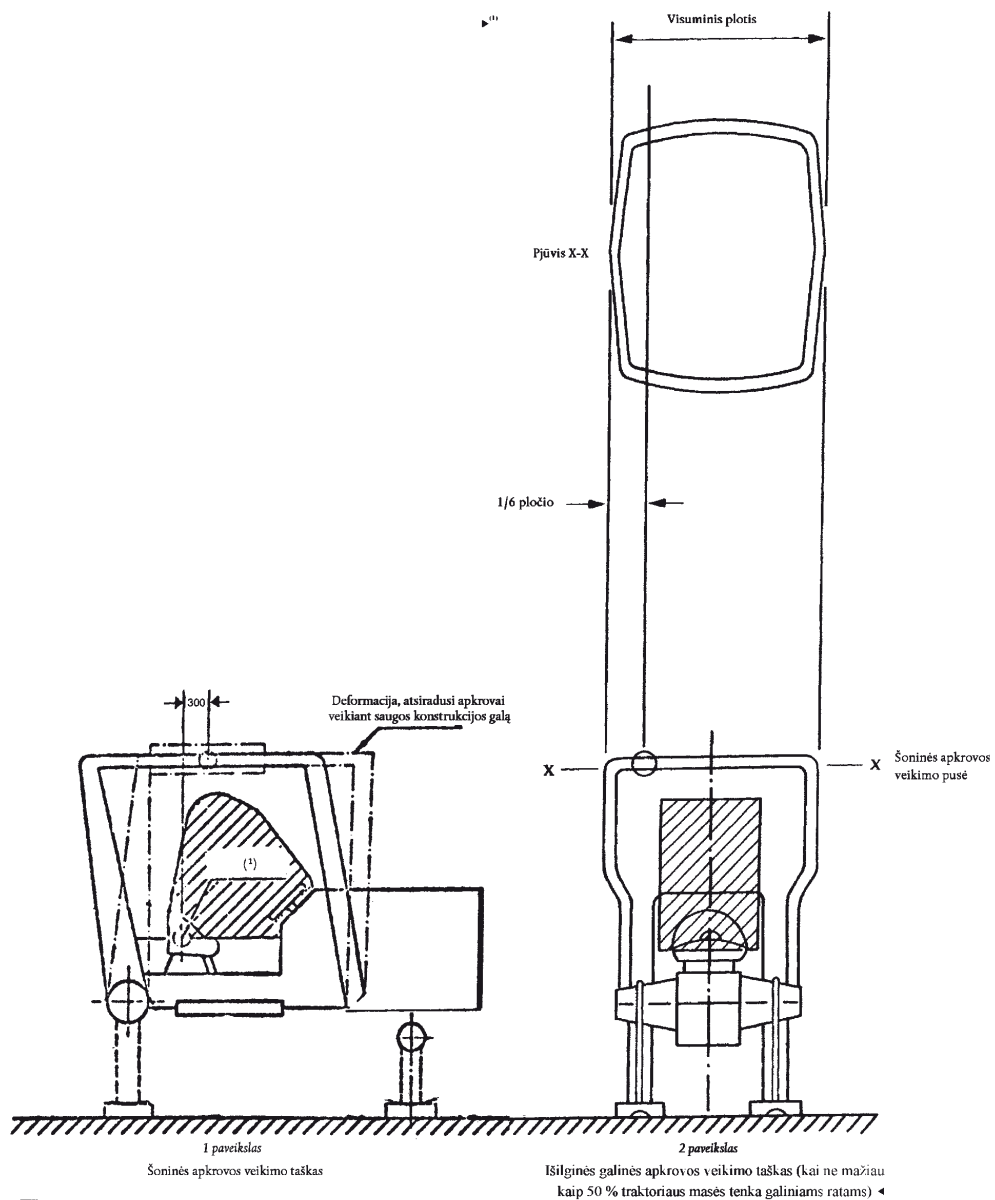
3.2. Galutinė liekamoji deformacija

Atlikus bandymus, registruojama saugos konstrukcijos galutinė liekamoji deformacija. Šiuo tikslu prieš pradėdant bandymą fiksuojama saugos konstrukcijos pagrindinių elementų padėtis sėdynės atskaitos taško atžvilgiu.

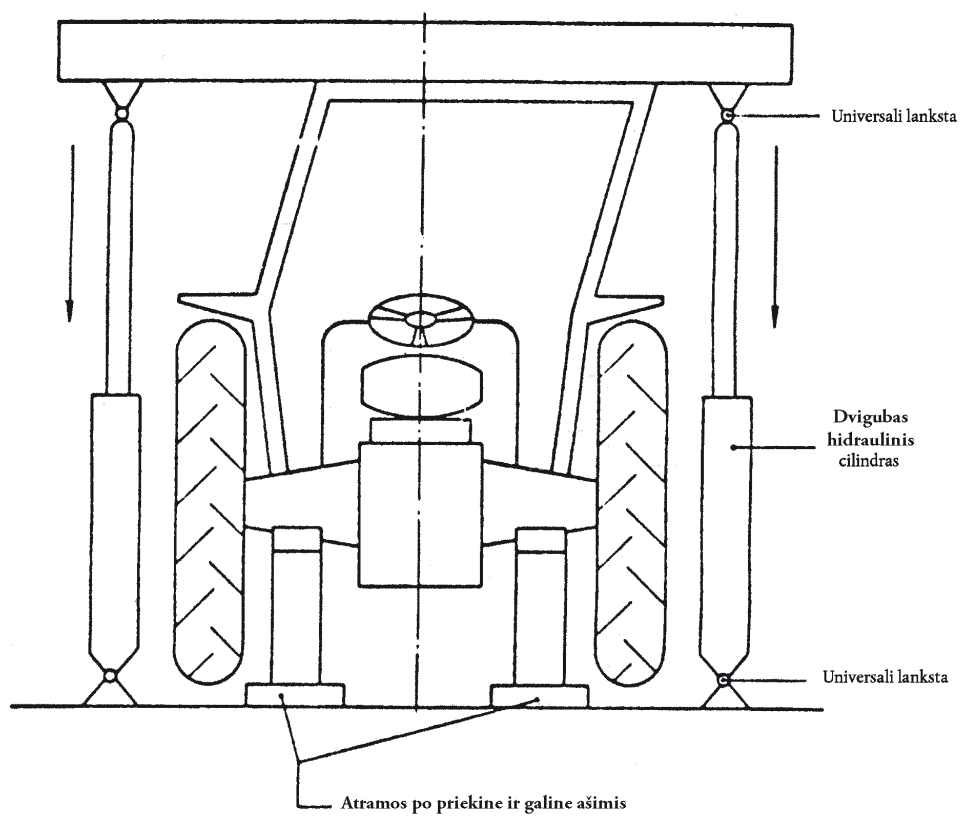
IV PRIEDAS

PAVEIKSLAI

- 1 paveikslas: Šoninės apkrovos veikimo taškas
- 2 paveikslas: Išilginės galinės apkrovos veikimo taškas
- 3 paveikslas: Gniuždymo bandymui naudojamo įtaiso pavyzdys
- 4a paveikslas: Jėgos-deformacijos kreivė – perkrovos bandymas nebūtinas
- 4b paveikslas: Jėgos-deformacijos kreivė – perkrovos bandymas būtinas
- 4c paveikslas: Jėgos-deformacijos kreivė – perkrovos bandymą reikia tęsti
- 5 paveikslas: Liekamoji, tamprioji ir visuminė deformacija
- 6a paveikslas: Laisvosios erdvės vaizdas iš šono
- 6b paveikslas: Laisvosios erdvės vaizdas iš priekio arba iš galo
- 6c paveikslas: Izometrinis vaizdas
- 7 paveikslas: Įtaisas sėdynės atskaitos taškui nustatyti
- 8 paveikslas: Sėdynės atskaitos taško nustatymo būdas

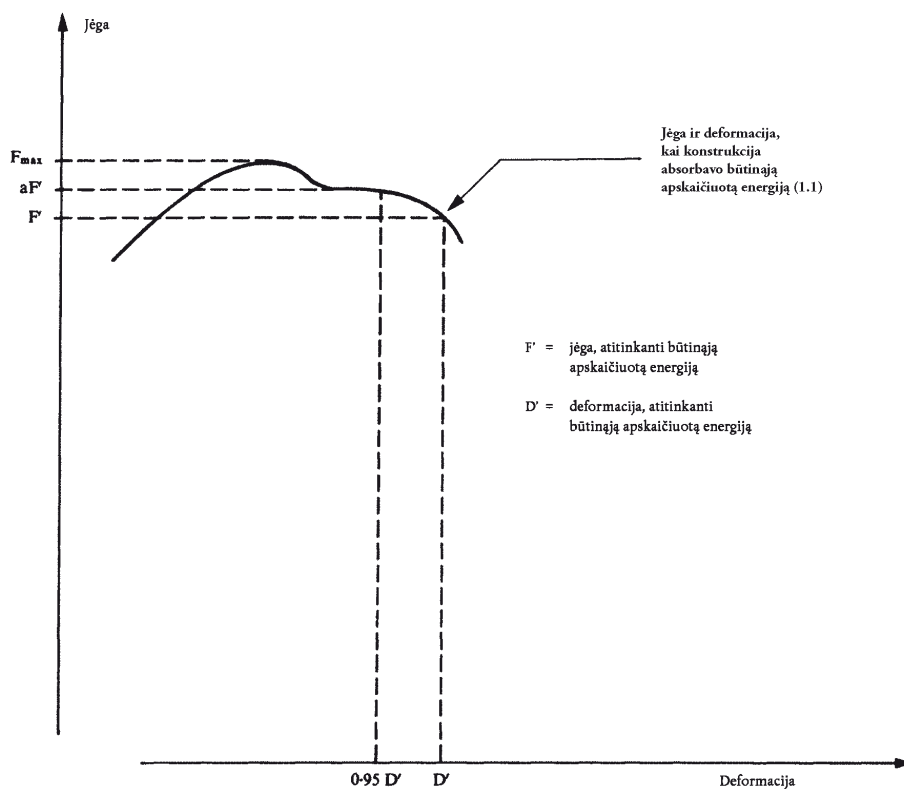

(1) Sėdynės atskaitos taškas.

3 paveikslas

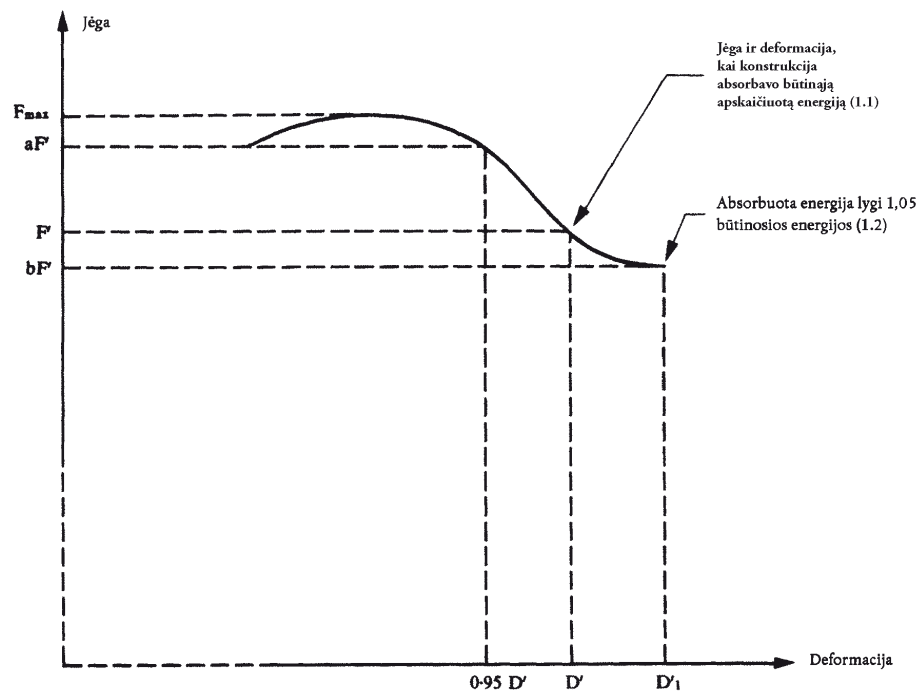
Gniuždymo bandymui naudojamo įtaiso pavyzdys

1. Atskaitos taškas $aF' = 0,95 D'$
- 1.1. Perkrovos bandymas nebūtinai, nes $aF' < 1,03 F'$

4a paveikslas

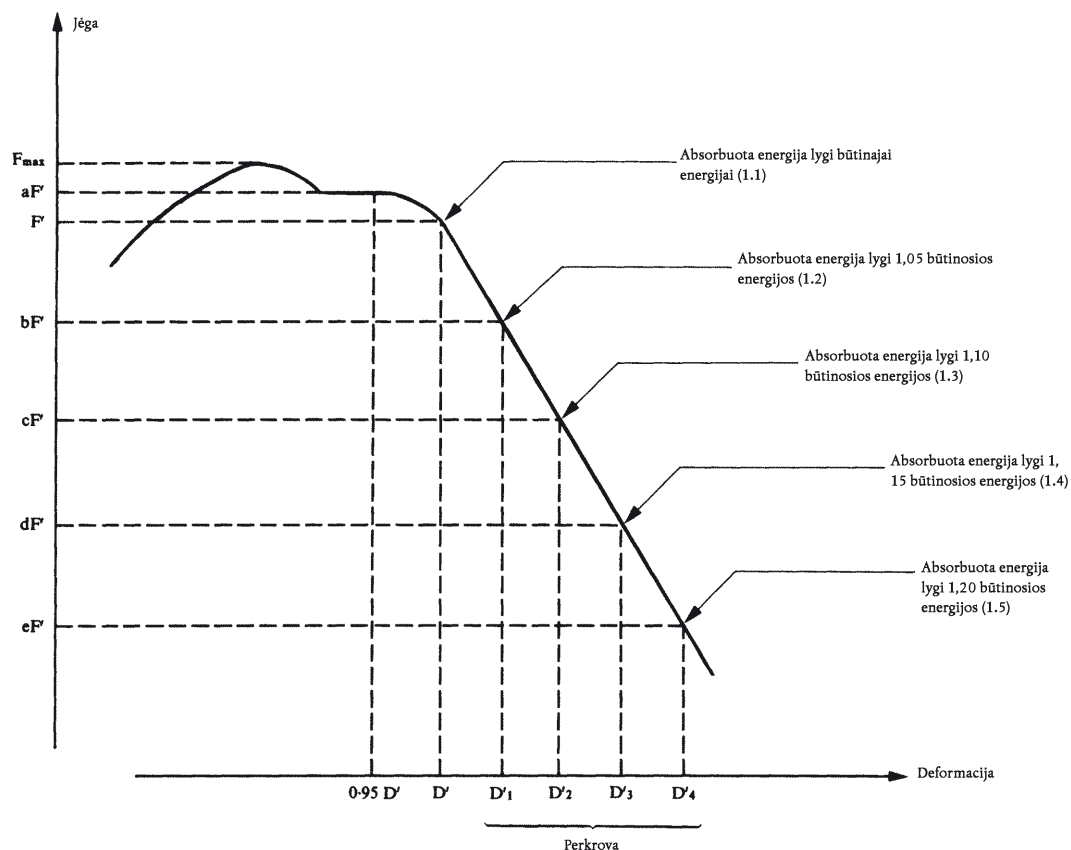
Jėgos-deformacijos kreivė – perkrovos bandymas nebūtinai

1. Atskaitos taškas $aF' = 0,95 D'$
- 1.1. Perkrovos bandymas būtinas, nes $aF' > 1,03 F'$
- 1.2. Perkrovos bandymas išlaikytas, nes $bF' > 0,97 F'$ ir $bF' > 0,8 F_{\max}$

4b paveikslas

Jėgos-deformacijos kreivė – perkrovos bandymas būtinas

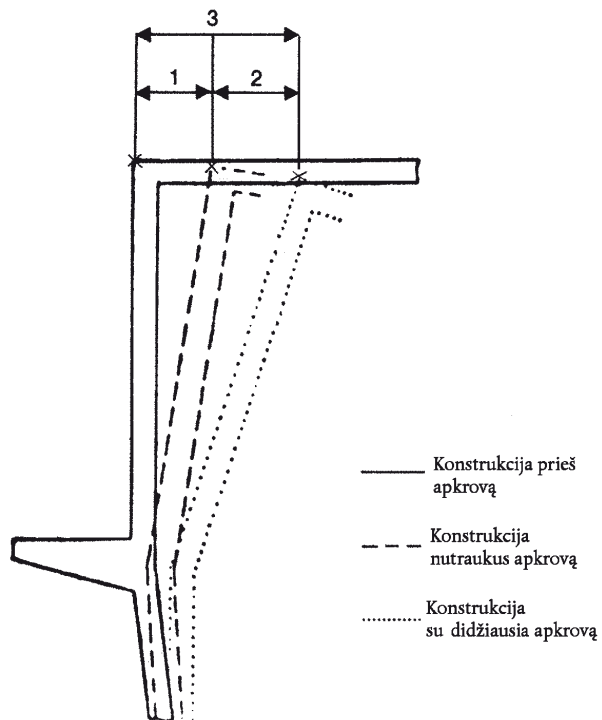
1. Atskaitos taškas $aF = 0,95 D'$
- 1.1. Perkrovo bandymas būtinas, nes $aF > 1,03 F$.
- 1.2. Perkrovo bandymas turi būti tęsiamas, nes $bF < 0,97 F$.
- 1.3. Perkrovo bandymas turi būti tęsiamas, nes $cF < 0,97 bF$.
- 1.4. Perkrovo bandymas turi būti tęsiamas, nes $dF < 0,97 cF$.
- 1.5. Perkrovo bandymas išlaikytas, nes $eF > 0,8 F_{\max}$.

Pastaba: jei bet kuriuo metu F tampa mažesnė kaip $0,8 F_{\max}$, konstrukcija atmetama kaip netinkama.

4c paveikslas

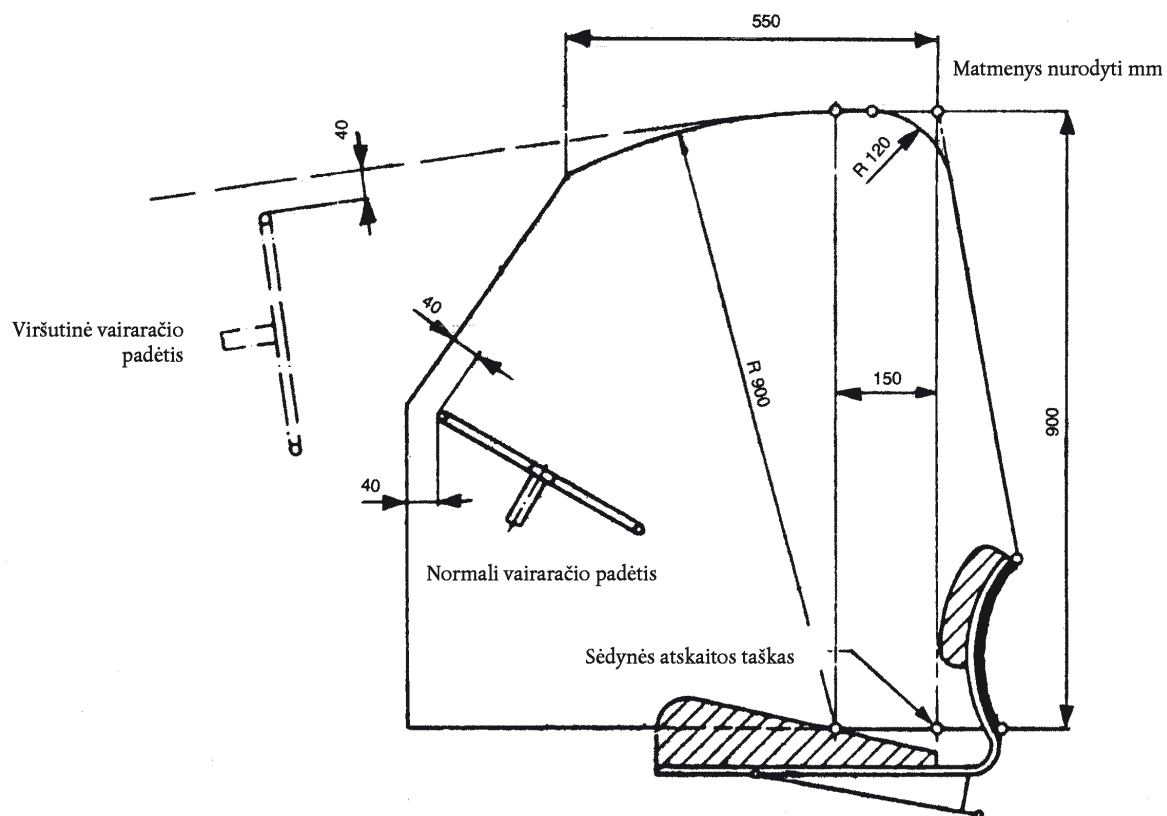
Jėgos-deformacijos kreivė – perkrovos bandymą reikia tęsti

1. Liekamoji deformacija
2. Tamprioji deformacija
3. Visuminė (liekamoji + tamprioji) deformacija

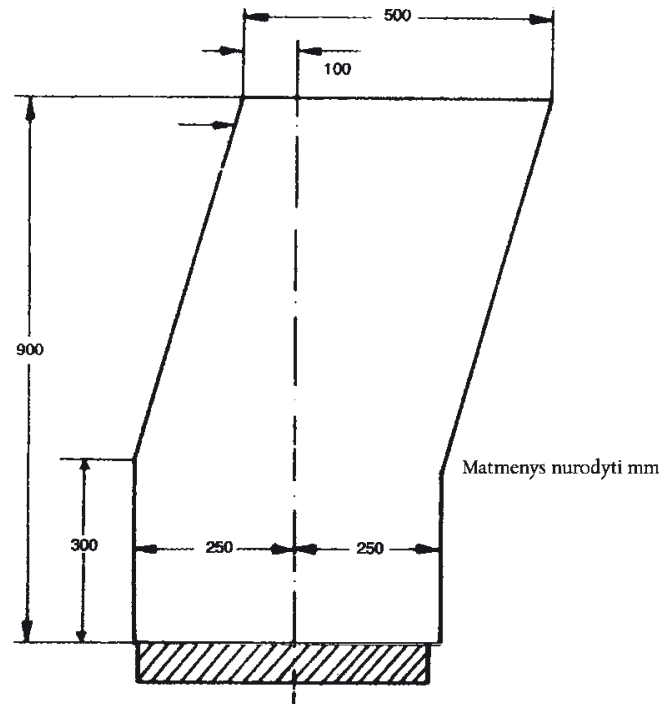
5 paveikslas

Liekamoji, tamprioji ir visuminė deformacija

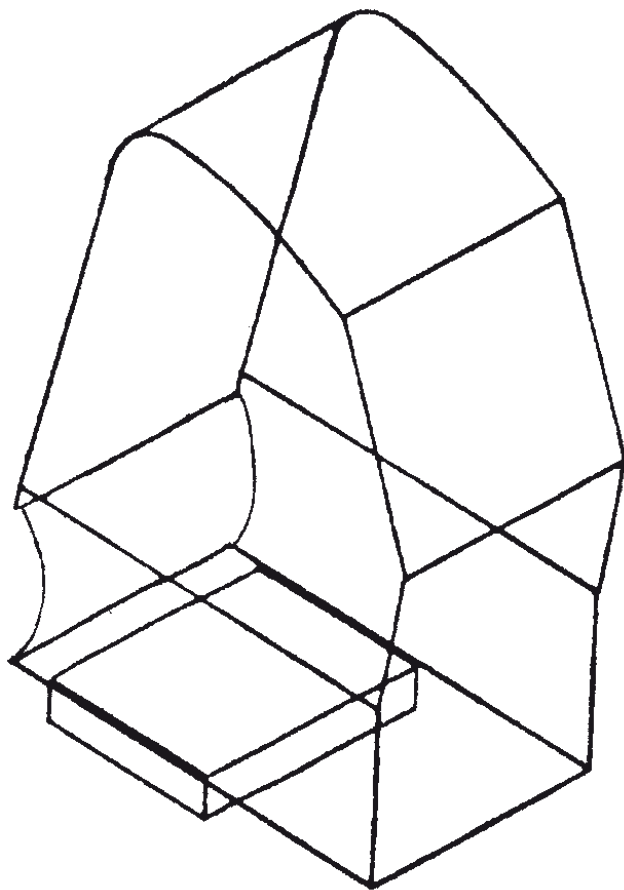
6a paveikslas

Laisvosios erdvės vaizdas iš šono

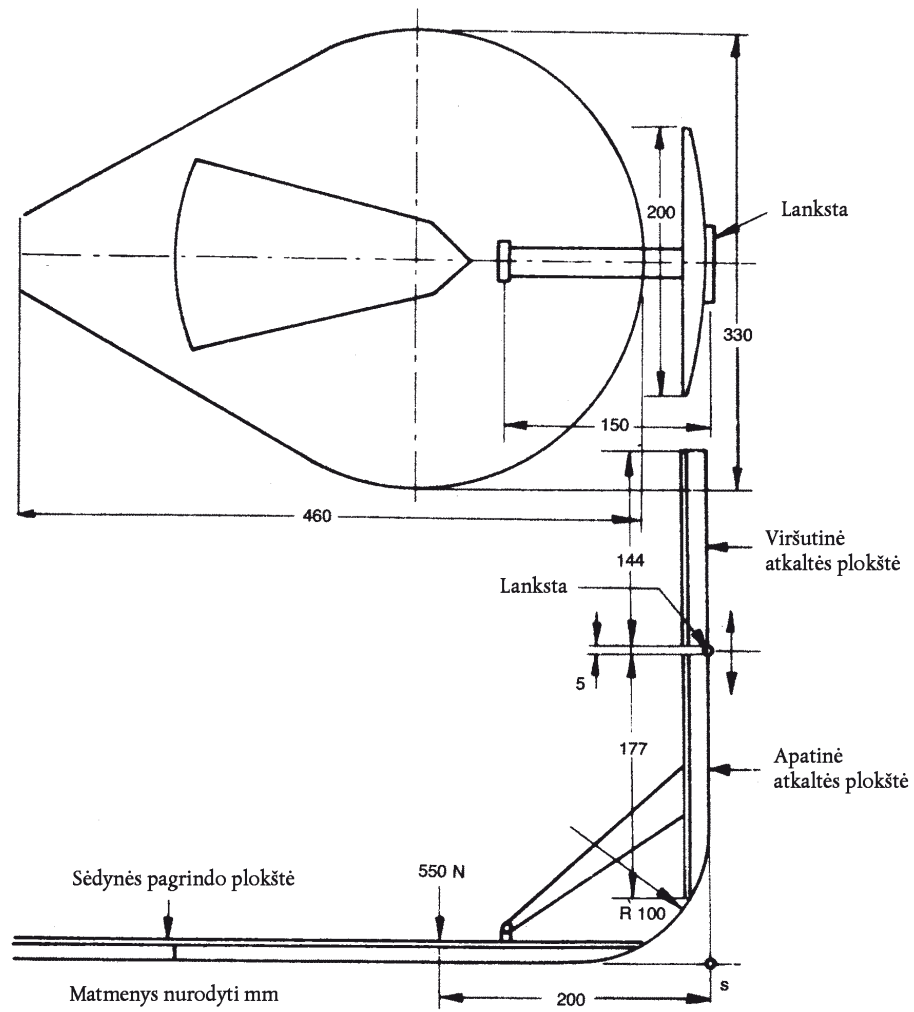
6b paveikslas

Laisvosios erdvės vaizdas iš priekio arba iš galo

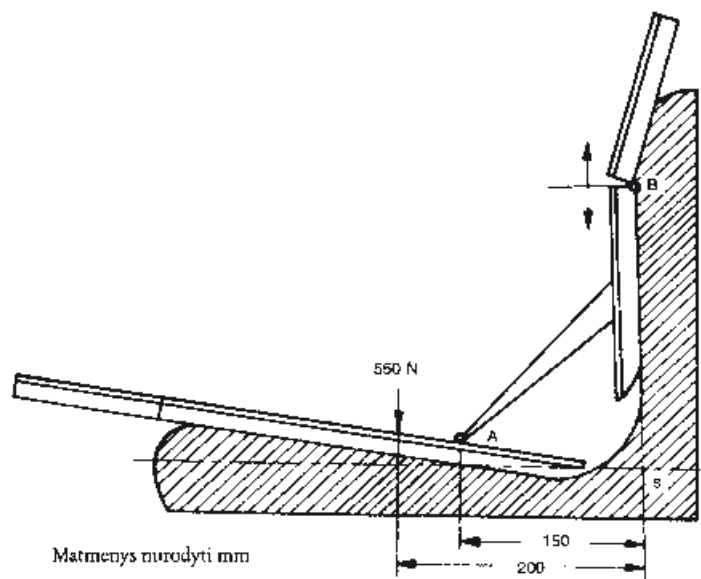
6c paveikslas

Izometrinis vaizdas

7 paveikslas

Įtaisas sėdynės atskaitos taškui nustatyti

8 paveikslas

Sėdynės atskaitos taško nustatymo būdas

V PRIEDAS

PAVYZDYS

Saugos konstrukcijos (saugi kabina arba rėmas) stiprumo bei jos tvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumo bandymų, susijusių su EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimu, ataskaitos

(statiniai bandymai)

Saugos konstrukcija	
Modelis	
Tipas	
Traktoriaus modelis	
Traktoriaus tipas	

Bandymų stoties identifikavimas

EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo Nr.

1. Saugos konstrukcijos prekės ženklas arba prekės pavadinimas

.....

2. Saugos konstrukcijos ir (arba) traktoriaus gamintojo pavadinimas ir adresas

.....

3. Jeigu reikia, saugos konstrukcijos ir (arba) traktoriaus gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas

.....

4. Traktoriaus, su kuriuo atlikti bandymai, techninės charakteristikos

4.1. Prekės ženklas arba prekės pavadinimas

4.2. Tipas ir komercinis aprašas

4.3. Serijos numeris

4.4. Traktoriaus masė be balastinio svorio su primontuota saugos konstrukcija, be vairuotojo kg

Padangų matmenys: priekinių

galinių

5. EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo galiojimo išplėtimas kitiems traktorių tipams ⁽¹⁾

5.1. Prekės ženklas arba prekės pavadinimas

⁽¹⁾ Šios detalės pakartojamos kiekvieną kartą patvirtinimą išplėtus kito tipo traktoriui.

5.2.	Tipas ir komercinis aprašas	
5.3.	Traktoriaus masė be balastinio svorio su primontuota saugos konstrukcija, be vairuotojo	kg
	Padangų matmenys: priekinių	
	galinių	
6.	Saugos konstrukcijos techninės charakteristikos	
6.1.	Saugos konstrukcijos ir įtaisų, kuriais ji pritvirtinama prie traktoriaus, bendras konstrukcinis brėžinys	
6.2.	Tvirtinimo detalių nuotraukos (vaizdas iš šono ir galo)	
6.3.	Trumpas saugos konstrukcijos aprašas, įskaitant konstrukcijos tipą, detales, kuriomis ji tvirtinama prie traktoriaus, plakiravimo detales, prieigos ir išėjimo iš saugos konstrukcijos priemonės, saugos konstrukcijos vidaus apdailos detales, apsaugos priemonės, kad apvirtęs traktorius nesiverstų keletą kartų iš eilės, bei šildymo ir ventiliacijos detales	
6.4.	Matmenys	
6.4.1.	Stogo detalių atstumas nuo sėdynės atskaitos taško	mm
6.4.2.	Stogo detalių atstumas nuo traktoriaus kabinos grindų	mm
6.4.3.	Saugos konstrukcijos vidinis plotis 900 mm aukštyje virš sėdynės atskaitos taško	mm
6.4.4.	Saugos konstrukcijos vidinis plotis virš sėdynės vairaračio vidurio aukštyje	mm
6.4.5.	Atstumas nuo vairaračio vidurio iki saugos konstrukcijos dešiniojo krašto	mm
6.4.6.	Atstumas nuo vairaračio vidurio iki saugos konstrukcijos kairiojo krašto	mm
6.4.7.	Mažiausias atstumas nuo vairaračio žiedo iki saugos konstrukcijos	mm
6.4.8.	Durų plotis:	
	viršuje	mm
	viduryje	mm
	apačioje	mm
6.4.9.	Durų aukštis:	
	nuo kabinos grindų	mm
	nuo aukščiausio laiptelio	mm
	nuo žemiausio laiptelio	mm

- 6.4.10. Gabaritinis traktoriaus aukštis su pritaisyta saugos konstrukcija mm
- 6.4.11. Gabaritinis saugos konstrukcijos plotis (be sparnų) mm
- 6.4.12. Horizontalus atstumas nuo sėdynės atskaitos taško 900 mm aukštyje iki saugos konstrukcijos galo mm
- 6.5. Naudotų medžiagų ypatybės ir kokybė, taikyti standartai
-
- Pagrindinis rėmas (medžiaga ir matmenys)
- Montavimo reikmenys (medžiaga ir matmenys)
- Plakiravimas (medžiaga ir matmenys)
- Stogas (medžiaga ir matmenys)
- Vidaus apdaila (medžiaga ir matmenys)
- Surinkimo ir jungiamieji varžtai (kokybė ir matmenys)
- Priekinio lango stiklo ir kitų stiklų tipas bei ženklavimo detalės
-
7. Bandymų rezultatai
- 7.1. Apkrovos ir gniuždymo bandymai
- Atliekant bandymus apkrova veikiama saugos konstrukcijos galinės dalies dešinė/kairė ⁽¹⁾ pusė, priekinės dalies dešinė/kairė ⁽¹⁾ pusė ir šono dešinė/kairė ⁽¹⁾ pusė
- 7.2. Etaloninė masė, naudota energijos išėigai ir gniuždymo jėgoms apskaičiuoti kg
- 7.3. Reikalavimai dėl įtrūkių arba plyšių ir laisvosios erdvės apsaugos patenkinti.
- 7.4. Absorbuota energija apkrovai veikiant:
- saugos konstrukcijos galinę/priekinę ⁽¹⁾ dalį kJ
- saugos konstrukcijos šoną kJ
- Gniuždymo jėga kN
- Antras išilginės apkrovos bandymas atliktas apkrova veikiant saugos konstrukcijos galo/priekio dešinią/kairią ⁽¹⁾ šoną kJ
- 7.5. Galutinė liekamoji deformacija, išmatuota po bandymų:
- galinėje saugos konstrukcijos dalyje: į priekį/atgal ⁽¹⁾
- kairiojoje pusėje mm
- dešiniojoje pusėje mm
- priekinėje saugos konstrukcijos dalyje: į priekį/atgal ⁽¹⁾
- kairiojoje pusėje mm
- dešiniojoje pusėje mm

⁽¹⁾ Nereikalingas įrašas išbraukiamas.

saugos konstrukcijos šone:

priekyje mm

gale mm

saugos konstrukcijos viršuje į apačią/į viršų ⁽¹⁾:

priekyje mm

gale mm

8. Ataskaitos numeris

9. Ataskaitos parengimo data

10. Parašas

⁽¹⁾ Nereikalingas įrašas išbraukiamas.

VI PRIEDAS

ŽENKLINIMAS

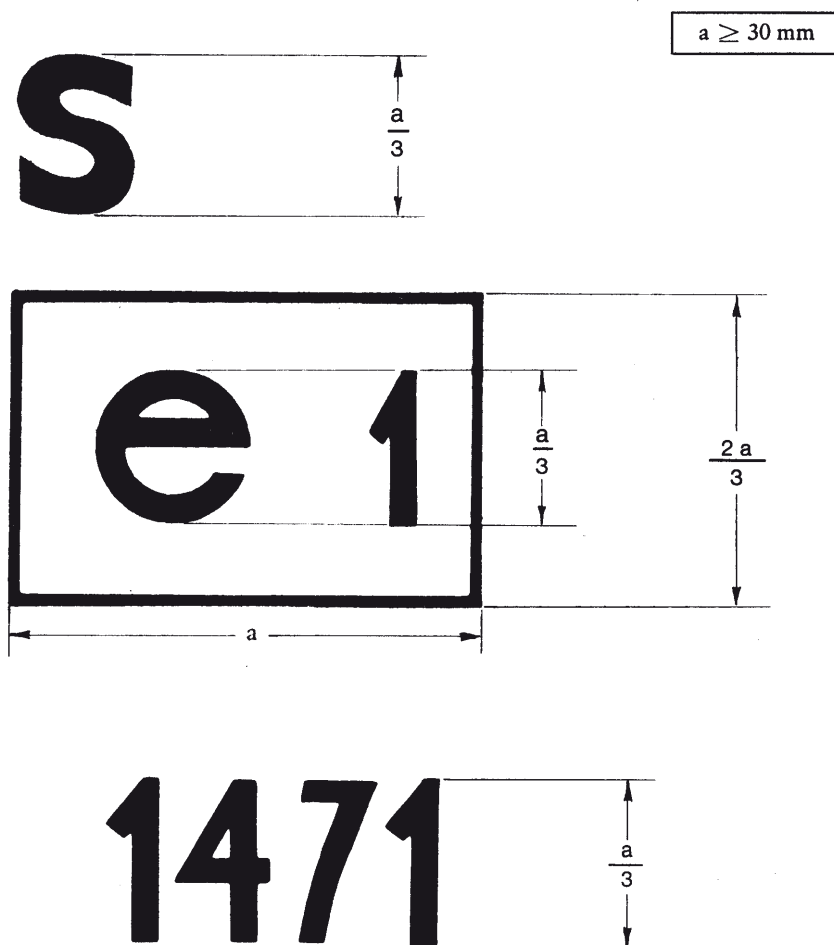
EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą sudaro stačiakampis, kuriame yra mažoji raidė „e“, po kurios eina sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikusių valstybės narės skiriamasis numeris:

1. Vokietijai
2. Prancūzijai
3. Italijai
4. Nyderlandams
5. Švedijai
6. Belgijai
7. Vengrijai
8. Čekijai
9. Ispanijai
11. Jungtinei Karalystei
12. Austrijai
13. Liuksemburgui
17. Suomijai
18. Danijai
19. Rumunijai
20. Lenkijai
21. Portugalijai
23. Graikijai
24. Airijai
26. Slovėnijai
27. Slovakijai
29. Estijai
32. Latvijai
34. Bulgarijai
36. Lietuvai
49. Kiprui
50. Maltai

ir EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo numeris, atitinkantis EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo sertifikato, išduoto dėl saugos konstrukcijos stiprumo ir jos tvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumo, numerį.

EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklo pavyzdys

EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklas papildomas simboliu „S“

Paaiškinimas: Saugos konstrukcija su EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu, pateiktu pirmiau – tai saugos konstrukcija, kuriai EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas suteiktas Vokietijoje (e 1), patvirtinimo numeris 1471.

VII PRIEDAS

PAVYZDYS

EB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMO SERTIFIKATO

Kompetentingos institucijos pavadinimas
--

Pranešimas apie EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo suteikimą, atsisakymą suteikti patvirtinimą, patvirtinimo paskelbimą netekusiu galios arba šio patvirtinimo išplėtimą, kas susiję su saugos konstrukcijos (saugi kabina arba rėmas) stiprumu ir jos tvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumu (statinis bandymas)

- EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo Nr. išplėtimas ⁽¹⁾
1. Saugos konstrukcijos prekės pavadinimas arba prekės ženklas
 2. Saugos konstrukcijos gamintojo pavadinimas ir adresas
 3. Jeigu reikia, saugos konstrukcijos gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas
 4. Traktoriaus, kuriam skirta saugos konstrukcija, prekės ženklas arba prekės pavadinimas ir komercinis aprašymas
 5. EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo išplėtimas šiam (-iems) traktoriaus (-ių) tipui (-ams)
 - 5.1. Traktoriaus masė be balastinio svorio, kaip apibrėžta II priedo 1.3 punkte, viršija/neviršija ⁽²⁾ skaičiuojamosios bandymams naudojamos masės daugiau kaip 5 %
 - 5.2. Tvirtinimo būdas ir tvirtinimo taškai yra tapatūs/netapatūs ⁽²⁾.
 - 5.3. Visos sudėtinės dalys, kurias galima naudoti kaip saugos konstrukcijos atramas, yra tapačios/netapačios ⁽²⁾.
 - 5.4. I priedo 3.4 punkto ketvirtos įtraukos reikalavimų laikomasi/nesilaikoma ⁽²⁾.
 6. Pristatyta EB sudėtinės dalies tipui patvirtinti (data)
 7. Bandymų stotis
 8. Bandymo stoties ataskaitos numeris ir ataskaitos pateikimo data
 9. EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo suteikimo data/atsisakymo suteikti patvirtinimą data/suteikto patvirtinimo paskelbimo negaliojančiu data ⁽²⁾
 10. EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo išplėtimo data/atsisakymo išplėsti patvirtinimą data/išplėtimo paskelbimo negaliojančiu data ⁽²⁾
 11. Vieta
 12. Data
 13. Šie dokumentai su pirmiau nurodytu sudėtinės dalies tipo patvirtinimo numeriu pridedami prie šio sertifikato (pvz., bandymų stoties ataskaita)
 14. Pastabos (jeigu pareiškiamos)
 15. Parašas

⁽¹⁾ Jeigu reikia, nurodoma, ar tai pirminio EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo pirmasis, antrasis ir t. t. išplėtimas.

⁽²⁾ Nereikalingas įrašas išbraukiamas.

VIII PRIEDAS

EB Tipo patvirtinimo sąlygos

1. Paraišką suteikti EB tipo patvirtinimą traktoriui atsižvelgiant į jo saugos konstrukcijos ir įtaisų, kuriais ši saugos konstrukcija tvirtinama prie traktoriaus, stiprumą, pateikia traktoriaus gamintojas arba jo įgaliotas atstovas.
 2. Traktoriaus tipo, kuriam turi būti suteiktas patvirtinimas, pavyzdinis traktorius, prie kurio primontuota deramai patvirtinti saugos konstrukcija ir jos tvirtinimo įtaisai, pristatomi į techninę tarnybą, atsakingą už tipo patvirtinimo bandymų atlikimą.
 3. Už tipo patvirtinimo bandymų atlikimą atsakinga techninė tarnyba patikrina, ar patvirtintą saugos konstrukcijos tipą ketinama montuoti prie traktoriaus, kurio tipą prašoma patvirtinti. Techninė tarnyba pirmiausia nustato, ar saugos konstrukcijos tvirtinimo įtaisai atitinka tuos įtaisus, kurie buvo naudoti suteikiant EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą.
 4. EB tipo patvirtinimo turėtojas gali prašyti, kad šis patvirtinimas būtų taikomas ir kitiems saugos konstrukcijos tipams.
 5. Kompetentingos institucijos leidžia, kad pirmiau nurodytas patvirtinimas būtų taikomas ir kitiems saugos konstrukcijos tipams, jeigu laikomasi šių sąlygų:
 - 5.1. naujam saugos konstrukcijos ir jos montavimo prie traktoriaus įtaisų tipui suteiktas EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas;
 - 5.2. saugos konstrukcija turi būti suprojektuota tam, kad būtų primontuota prie tokio tipo traktoriaus, kuriam prašoma išplėsti EB tipo patvirtinimą;
 - 5.3. saugos konstrukcijos pritvirtinimo prie traktoriaus įtaisai atitinka tuos įtaisus, kurie buvo išbandyti suteikiant EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą.
 6. IX priede pateikto pavyzdžio sertifikatas pridedamas prie EB tipo patvirtinimo sertifikato, kai patvirtinimas suteikiamas kiekvienam tipui arba kai tipo patvirtinimo taikymas išplečiamas arba, kai atsisakoma suteikti arba išplėsti tipo patvirtinimą.
 7. Jeigu paraiška traktoriaus tipui suteikti EB tipo patvirtinimą pateikiama kartu su prašymu EB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą suteikti saugos konstrukcijos tipui, kurį ketinama primontuoti prie traktoriaus tipo, kuriam prašoma EB tipo patvirtinimo, 2 ir 3 punktuose nurodyti tikrinimai neatliekami.
-

IX PRIEDAS

PAVYZDYS

Kompetentingos institucijos pavadinimas
--

EB TIPO PATVIRTINIMO SERTIFIKATO, IŠDUOTO TRAKTORIUI, PRIEDO DĖL SAUGOS KONSTRUKCIJŲ (SAUGI KABINA ARBA RĖMAS) IR ĮTAISŲ, KURIAIS JOS TVIRTINAMOS PRIE TRAKTORIAUS, STIPRUMO

(statiniai bandymai)

(2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/37/EB dėl žemės ar miškų ūkio traktorių, jų priekabų ir keičiamos velkamosios įrangos, jų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo ir panaikinamos Direktyvą 74/150/EEB 4 straipsnio 2 dalis)

EB tipo patvirtinimo Nr.
..... išplėtimas ⁽¹⁾

1. Traktoriaus prekės arba markės pavadinimas
.....
2. Traktoriaus tipas
.....
3. Traktoriaus gamintojo pavadinimas ir adresas
.....
4. Jeigu reikia, gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas
.....
5. Saugos konstrukcijos prekės arba markės pavadinimas
.....
6. EB tipo patvirtinimo išplėtimas šiam saugos konstrukcijos tipui
.....
7. EB tipui patvirtinti traktorius priatatylas (data)
.....
8. Techninė tarnyba, atsakinyja už atitikties tikrinimą suteikiant EB tipo patvirtinimą
.....
9. Šios tarnybos ataskaitos pateikimo data
.....
10. Šios tarnybos parengtos ataskaitos numeris
.....
11. EB tipo patvirtinimas dėl saugos konstrukcijos ir dėl jos pritvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumo suteiktas/ji suteikti atsisakyta ⁽²⁾
.....
12. EB tipo patvirtinimo dėl saugos konstrukcijos ir dėl jos pritvirtinimo prie traktoriaus įtaisų stiprumo galiojimas išplėstas/jį išplėsti atsisakyta ⁽²⁾
.....
13. Vieta
.....
14. Data
.....
15. Parašas
.....

⁽¹⁾ Jeigu reikia, nurodoma, ar tai yra pirminio EB tipo patvirtinimo pirmasis, antrasis ir t. t. išplėtimas.

⁽²⁾ Nerelkalingas įrašas išbraukimas.

X PRIEDAS

A DALIS

Panaikinama direktyva ir jos vėlesnių pakeitimų sąrašas

(nurodyti 13 straipsnyje)

Tarybos direktyva 79/622/EEB
(OL L 179, 1979 7 17, p. 1).

Komisijos direktyva 82/953/EEB
(OL L 386, 1982 12 31, p. 31).

1985 m. Stojimo akto I priedo IX.A.15.h punktas
(OL L 302, 1985 11 15, p. 213).

Tarybos direktyva 87/354/EEB
(OL L 192, 1987 7 11, p. 43).

tik 1 straipsnio ir Priedo 9 punkto h
papunkčio nuorodos į Direktyvą 79/622/EEB

Komisijos direktyva 88/413/EEB
(OL L 200, 1988 7 26, p. 32).

1994 m. Stojimo akto I priedo XI.C.II.4 punktas
(OL C 241, 1994 8 29, p. 206).

Komisijos direktyva 1999/40/EB
(OL L 124, 1999 5 18, p. 11).

2003 m. Stojimo akto II priedo I.A.29 punktas
(OL L 236, 2003 9 23, p. 61).

Tarybos direktyva 2006/96/EB
(OL L 363, 2006 12 20, p. 81).

tik 1 straipsnio ir Priedo A.28 punkto
nuorodos į Direktyvą 79/622/EEB

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai

(nurodyti 13 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo terminas
79/622/EEB	1980 m. gruodžio 27 d.
82/953/EEB	1983 m. rugsėjo 30 d. ⁽¹⁾
87/354/EEB	1987 m. gruodžio 31 d.
88/413/EEB	1988 m. rugsėjo 30 d. ⁽²⁾
1999/40/EB	2000 m. birželio 30 d. ⁽³⁾
2006/96/EB	2006 m. gruodžio 31 d.

⁽¹⁾ Pagal Direktyvos 82/953/EEB 2 straipsnį:

„1. Nuo 1983 m. spalio 1 d. nė viena valstybė narė neturi teisės:

- atsisakyti suteikti EEB tipo patvirtinimą, išduoti Direktyvos 74/150/EEB 10 straipsnio 1 dalies paskutinėje įtraukoje nurodytus dokumentus tam tikram traktorių tipui, arba
- uždrausti pradėti eksploatuoti traktorius,

jei to tipo traktoriaus konstrukcija, apsauganti nuo apvartimo, ar tokie traktoriai atitinka šios direktyvos nuostatas.

2. Nuo 1984 m. spalio 1 d. valstybė narė:

- nebeišduoda Direktyvos 74/150/EEB 10 straipsnio 1 dalies paskutinėje įtraukoje nurodyto dokumento traktoriaus tipui, jei jo konstrukcija, apsauganti nuo apvartimo, neatitinka šios direktyvos nuostatų,
- gali atsisakyti suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą traktoriaus tipui, jei jo konstrukcija, apsauganti nuo apvartimo, neatitinka šios direktyvos nuostatų.

3. Nuo 1985 m. spalio 1 d. valstybės narės gali uždrausti pradėti eksploatuoti traktorius, kurių konstrukcija, apsauganti nuo apvartimo, neatitinka šios direktyvos nuostatų.

4. Šio straipsnio 1–3 dalių nuostatos nepažeidžia Direktyvos 77/536/EEB nuostatų.“

⁽²⁾ Pagal Direktyvos 88/413/EEB 2 straipsnį:

„1. Nuo 1988 m. spalio 1 d. nė viena valstybė narė neturi teisės:

- atsisakyti tam tikram traktorių tipui suteikti EEB tipo patvirtinimą, išduoti Tarybos direktyvos 74/150/EEB 10 straipsnio 1 dalies paskutinėje įtraukoje nurodytą dokumentą arba suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą arba
- uždrausti pradėti eksploatuoti traktorius,

jei to tipo traktorių konstrukcijos, apsaugančios nuo apvartimo, atitinka šios direktyvos nuostatas.

2. Nuo 1989 m. spalio 1 d. valstybės narės:

- jokiam traktorių tipui nebeišduoda Tarybos direktyvos 74/150/EEB 10 straipsnio 1 dalies paskutinėje įtraukoje nurodyto dokumento, jei to tipo traktorių konstrukcijos, apsaugančios nuo apvartimo, neatitinka šios direktyvos nuostatų,
- gali atsisakyti suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą traktorių tipui, jei to tipo traktorių konstrukcijos, apsaugančios nuo apvartimo, neatitinka šios direktyvos nuostatų.“

⁽³⁾ Pagal Direktyvos 1999/40/EB 2 straipsnį:

„1. Nuo 2000 m. liepos 1 d. nė viena valstybė narė neturi teisės:

- atsisakyti tam tikram traktorių tipui suteikti EB tipo patvirtinimą, išduoti Tarybos direktyvos 74/150/EEB 10 straipsnio 1 dalies trečioje įtraukoje nurodytą dokumentą arba suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą,
- uždrausti pradėti eksploatuoti traktorius,

jei tie traktoriai atitinka Direktyvos 79/622/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimus.

2. Nuo 2001 m. sausio 1 d. valstybės narės:

- jokiam traktorių tipui nebeišduoda Tarybos direktyvos 74/150/EEB 10 straipsnio 1 dalies trečioje įtraukoje nurodyto dokumento, jei tas tipas neatitinka Direktyvos 79/622/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimų,
- gali atsisakyti suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą bet kuriam traktorių tipui, jei jis neatitinka Direktyvos 79/622/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimų.“

XI PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 79/622/EEB	Direktyva 1999/40/EB	Ši direktyva
1 ir 2 straipsniai		2 ir 3 straipsniai
3 straipsnio 1 dalis		4 straipsnio pirma pastraipa
3 straipsnio 2 dalis		4 straipsnio antra ir trečia pastraipos
4 ir 5 straipsniai		5 ir 6 straipsniai
6 straipsnio pirmas sakiny		7 straipsnio pirma pastraipa
6 straipsnio antras sakiny		7 straipsnio antra pastraipa
	2 straipsnis	8 straipsnis
8 straipsnis		9 straipsnis
9 straipsnio įžanginis sakiny		1 straipsnio įžanginis sakiny
9 straipsnio pirma įtrauka		1 straipsnio a punktas
9 straipsnio antra įtrauka		1 straipsnio b punktas
9 straipsnio trečia įtrauka		1 straipsnio c punktas
9 straipsnio ketvirta įtrauka		1 straipsnio d punktas
10 ir 11 straipsniai		10 ir 11 straipsniai
12 straipsnio 1 dalis		—
12 straipsnio 2 dalis		12 straipsnis
—		13 ir 14 straipsniai
13 straipsnis		15 straipsnis
I–IX priedai		I–IX priedai
—		X priedas
—		XI priedas